

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-12-28 Nr. 429-668

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2010 m. rugpjūčio 27 d. – 2047 m. balandžio 5 d. draudimo laikotarpiui Būsto draudimo sutartimi (draudimo liudijimo Nr. *(duomenys neskelbtini)*) (toliau – Draudimo sutartis) buvo apdraustas pareiškėjui ir Y. Y. priklausantis nuolat gyvenamas pastatas. Draudimo sutartyje draudėja nurodyta Y. Y. (toliau – draudėja). Draudimo sutartis buvo sudaryta Būsto draudimo taisyklių Nr. 064 (2006-12-14 redakcija, galioja nuo 2007-01-02) (toliau – Taisyklės) pagrindu.

2022 m. birželio 22 d. draudikui buvo pateiktas pranešimas apie įvykį: „krušos metu buvo apgadinta skardinė tvora, 60 m, H-1,8 m. Lankstiniai sulankstyti ledo gabalų“ (toliau – Įvykis). 2022 m. birželio 27 d. pareiškėjas draudikui pateikė tvoros remonto darbų sąmatą, kurioje nurodyta 7 400 Eur tvoros remonto išlaidų (be PVM) suma.

2022 m. liepos 17 d. pranešimu draudikas informavo draudėją apie atsisakymą išmokėti draudimo išmoką, nurodydamas, kad Įvykio metu sugadinta tvora Draudimo sutartimi nebuvo apdrausta.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią tvorai padarytą žalą, prašyme nagrinėti ginčą pabrėžė, kad draudikas minėtą sprendimą priėmė, nurodydamas, kad tvora yra papildomas statinys. Pareiškėjas teigė, kad jis draudikui nurodė, jog tvora yra stacionarus statinys, kuris yra draudžiamas kartu su pastatu.

Pareiškėjas nurodė: „sudarydama sutartį draudimo kompanija su mumis turėjo visas galimybes atvykti, reikalauti nuotraukų, dokumentų (kokių reikalavo, tokius pateikėme) tikslinimui, buvo informuota, jog tai banko turtas ir naudos gavėjas yra bankas tai ir natūralu, kad nėra pirкта tik namas, bet ir žemė ir kiti stacionarūs kiemo statiniai“.

Pareiškėjas pabrėžė, kad prieš Draudimo sutarties sudarymą draudžiamo pastato savininkai nebuvo informuoti, kad yra būtina susitarti dėl tvoros draudimo. Be to, pareiškėjo teigimu, Taisyklėse yra aiškiai nurodyta, kad stacionariems kiemo statiniams priskiriama tvora yra draudžiama kartu su gyvenamuoju pastatu. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjas draudikui kėlė reikalavimą išmokėti tvorai padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad pagal Taisyklių sąlygas stacionarūs kiemo statiniai yra nurodyti, kaip atskiras draudimo objektas, dėl kurio draudimo būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį. Draudimo liudijimo duomenys patvirtina, kad Draudimo sutartimi buvo apdraustas tik nuolat gyvenamas pastatas.

Draudikas nurodė, kad jis, siekdamas patikrinti aplinkybes, ar draudimo produktų platintojas prieš sudarant Draudimo sutartį turėjo galimybę įvertinti (pareiškėjo nurodytą) draudėjos poreikį be nuolat gyvenamojo pastato taip pat apdrausti ir tvorą, patikrino VĮ „Registru centras“ duomenis. Draudikas pabrėžė, kad VĮ „Registru centras“ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašė (toliau – Išrašas) nėra nurodyta „tvora, kaip objektas, esantis žemės sklype“. Draudikas taip pat nurodė, kad jis patikrino ir VĮ „Registru centras“ nuotraukas.

Draudikas pabrėžė: „Registru centro nuotraukose pareiškėjo nurodytos tvoros nebuvo matyti. Todėl net jeigu ir būtų draudimo brokerio surinkta visa įmanoma informacija apie apdraustą objektą, žemės sklypą, sudarant draudimo sutartį dėl įkeisto objekto, draudimo brokeris nebūtų galėjęs įvertinti reikalingumo apdrausti ir sugadintą tvorą, kaip kartu su namu įkeistą objektą – kadangi tvora draudimo sutarties sudarymo metu paprasčiausiai nebuvo

pastatyta, tuo labiau, įkeista bankui. Sugadintą tvorą pareiškėjas įsirengė daug vėliau, tame tarpe tarp 2019-2022 metų. Todėl šiuo atveju kvestionuotina, kaip sudarant Draudimo sutartį dar 2010 metais, pareiškėjas galėjo turėti pagrįstą lūkestį, jog sugadinta tvora būtų apdrausta kartu su gyvenamuoju pastatu. Draudimo brokeriui, net ir maksimaliai vykdant ikisutartinės informacijos rinkimo ir patikrinimo pareigą, sugadintos tvoros kontekste, tai neturėtų reikšmės sudarant Draudimo sutartį ir administruojant būtent šią žalą”.

Draudikas taip pat nurodė, kad pagal Draudimo sutartį buvo mokamos draudimo įmokos, kurių dydis atitinka tik už gyvenamajam namui teikiamą draudimo apsaugą mokamos draudimo įmokos dydį. Draudikas pabrėžė, kad tuo atveju, jei be gyvenamojo namo būtų apdrausta ir tvora, draudimo įmoka būtų daug didesnė.

Draudikas taip pat nurodė, kad nors 2022 m. liepos 21 d. tarp pareiškėjo ir draudiko darbuotojo vykusio pokalbio telefonu metu pareiškėjas nurodė, kad tvora jau buvo įrengta prieš Draudimo sutarties sudarymą, tačiau pareiškėjo 2014 m. (t. y., praėjus 4 metas nuo Draudimo sutarties sudarymo) draudikui siūstos draudimo vietos nuotraukos patvirtina, kad minėtu laikotarpiu buvo įrengta ne įvykio metu sugadinta, o paprasta, be vartų medinė laikina tvora.

Remdamasis atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad jis neturi pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo ir išmokėti įvykio metu tvorai padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti pareiškėjui išmokėti įvykio metu tvorai padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumo.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnis nustato, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Pažymėtina, kad šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis.

Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas¹.

Atkreiptinas dėmesys, kad draudėja, sudarydama Draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, susijusius su draudėjos ir pareiškėjo nuosavybei priklausančiu turtu, o draudikas įsipareigojo išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – nustatyti draudimo sutartimi apdraudžiamus draudimo objektus ir apsibrėžti atvejus, kada mokama ir kaip apskaičiuojama draudimo išmoka.

Draudimo sutartis buvo sudaryta Taisyklių, dėl kurių privalomumo ir taikymo šalių ginčo nėra, pagrindu, todėl Taisyklės yra Draudimo sutarties dalis.

Svarbu pažymėti, kad Taisyklių sąlygos detalizuoja draudimo liudijime įtvirtintas sąlygas ir apibrėžia Draudimo sutartimi teikiamos draudimo apsaugos ribas, todėl, nagrinėjant šalių ginčą, būtina įvertinti: 1) *Draudimo sutartyje (draudimo liudijime ir Taisyklėse) nustatytas*

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis, 2012 m. kovo 13 d. priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012.

draudimo apsaugos sąlygas ir 2) draudimo apsaugos ribas apibrėžiančių Draudimo sutarties sąlygų taikymo aplinkybes.

1. Dėl Draudimo sutartyje nustatytos draudimo apsaugos apimtys sąlygų

Pareiškėjas prašyme nagrinėti ginčą iš esmės teigė, kad, remiantis Taisyklių sąlygomis, Draudimo sutartimi apdraudus nuolat gyvenamą pastatą buvo apdraustas ir stacionarus pastatas – tvora. Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, pabrėžė, kad pagal Taisyklių sąlygas nuolat gyvenamas pastatas ir stacionarus kiemo statinys yra skirtingi draudimo objektai. Todėl dėl stacionarių kiemo statinių draudimo būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį.

Vertinant šias ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad Taisyklių 2.1.1 papunktis nustato, kad yra draudžiami tik draudimo sutartyje įvardinti pastatai ar jų dalys (nekilnojamieji daiktai), stacionarūs kiemo statiniai, investicijos į patalpas.

Šiame Taisyklių papunktyje įtvirtintoje Draudimo sutarties sąlygoje taip pat apibrėžiama, kad pastatas ar jo dalis (nekilnojamasis daiktas) – objektas, sukurtas statybos darbais naudojant statybos produktus ir tvirtai sujungtas su žeme, kurio negalima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo paskirties bei iš esmės nesumažinus jo vertės, skirtas draudėjo buitiniams, ūkiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti.

Taip pat Taisyklių 2.1.1 papunktyje, be kita ko, nurodyta, kad pastatams priskiriami sklypo, kuriame pastatytas draudžiamas pastatas(-ai), ribose esantys inžineriniai tinklai bei pastato viduje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir prigimtį yra nekilnojamieji: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos stacionarūs įrenginiai; pastato elektros instaliacijos įrenginiai; vėdinimo ir oro kondicionavimo stacionarūs įrenginiai; turto ir priešgaisrinės apsaugos stacionari įranga.

Draudžiami pastatai yra skirstomi į: gyvenamuosius pastatus ar jo dalis (su pagalbiniais pastatais ar be jų) ir negyvenamuosius pastatus. Gyvenamasis pastatas – pastatas ar jo dalis (gyvenamasis namas, butas, sodo namelis), kurio ne mažiau nei pusė naudingo ploto yra gyvenamosios patalpos. Pagalbinis pastatas (patalpos) – gyvenamojo pastato adresu esantis ir ne daugiau nei 100 metrų nuo gyvenamojo namo nutolęs (kai sklypas, kuriame yra gyvenamas namas, neaptvertas) arba aptvertame tvora žemės sklype esantis pagalbinis pastatas, kurio paskirtis pagelbėti gyvenamajame pastate gyvenantiems žmonėms tenkinti jų būtiniausias nuolatines reikmes.

Pagalbiniu pastatu taip pat laikomas butui priklausantis sandėliukas, garažas ar automobilio stovėjimo vieta, jei jie yra pastate, kuriame yra draudžiamas butas. Negyvenamasis pastatas – pastatas, kuriame nėra gyvenamųjų patalpų (arba jos sudaro mažiau nei pusę pastato naudingo ploto), skirtas žmonių buitiniams ar ūkinėms reikmėms tenkinti, ir kuris negali būti priskirtas pagalbiniam pastatui.

Stacionarūs kiemo statiniai – žemės sklypo, kuriame yra apdraustas pastatas(-ai), teritorijoje esantys stacionarūs aplinkos įrangos elementai (tvora, pavėsinė, lauko baseinas ir pan.).

Investicijos į patalpas – draudėjo (kai draudėju yra nuomininkas) atliktos ir atliktų darbų ir/ar medžiagų sąskaitomis pagrįstos investicijos į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato įrenginiai, kuriuos draudėjas įsigijo savo lėšomis (santechninė įranga ir pan.) ar investicijos į juos. Taigi, aiškinant Taisyklių 2.1.1 papunkčio sąlygas, darytina išvada, kad šiame papunktyje yra aiškiai nurodyta, kad atskirais draudimo sutartimi draudžiamais objektais gali būti: 1) pastatai ar jų dalys (nekilnojamieji daiktai), 2) stacionarūs kiemo statiniai, 3) investicijos į patalpas. Minėtame Taisyklių papunktyje įtvirtintoje Draudimo sutarties sąlygoje taip pat yra aiškiai nurodyta, kad draudimo sutartimi yra apdrausti tik tie draudimo objektai, kurie yra išvardinti draudimo sutartyje.

Atsižvelgiant į tai, sistemiškai aiškinant Draudimo sutarties (draudimo liudijimo ir Taisyklių) sąlygas, darytina išvada, kad šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, aiškiai susitarė, kas yra laikoma pastatu, gyvenamuoju pastatu ir stacionariais kiemo statiniais ir kad jie yra atskiri draudimo sutarties objektai. Pagal Taisyklėse įtvirtintą gyvenamojo pastato, kaip pagrindinio draudimo objekto, sampratą, tvora nėra priskiriama gyvenamojo pastato daliai, o yra pripažįstama stacionariu kiemo statiniu, dėl kurio draudimo yra būtina susitarti prieš sudarant draudimo sutartį.

Be to, pažymėtina, kad, vertinant pirmiau pateiktas Taisyklių nuostatas, nėra pagrindo teigti, kad draudikas, draudimo sutartyje nurodydamas tik vieną iš Taisyklių 2.1.1 papunktyje nurodytų galimų drausti draudimo objektų, t. y. – gyvenamąjį pastatą, įsipareigoja kartu su šiuo draudimo objektu apdrausti ir stacionarius kiemo statinius.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėjas nepagrįstai nurodė, jog Draudimo sutartimi stacionarūs kiemo statiniai buvo apdrausti, draudžiant pagrindinį draudimo objektą – gyvenamąjį pastatą ir kad dėl tvoros draudimo, sudarant Draudimo sutartį, nebuvo būtina atskirai susitarti.

2. Dėl draudimo apsaugos ribas apibrėžiančių Draudimo sutarties sąlygų taikymo

Remiantis Taisyklių 2.1.1 papunkčio sąlygomis, darytina išvada, kad, siekiant nustatyti, dėl kurių Taisyklių 2.1.1 papunktyje išvardintų draudimo objektų draudimo buvo susitarta, sudarant Draudimo sutartį, būtina įvertinti draudimo liudijimo duomenis.

Draudimo liudijime nurodyta, kad Draudimo sutartimi yra apdraustas gyvenamasis namas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*). Vadovaujantis Taisyklių sąlygomis, apibrėžiančiomis draudžiamo nuolat gyvenamo pastato sampratą, darytina išvada, kad tokiems pastatams yra priskiriamas gyvenamasis namas, butas, sodo namelis. Taip pat kartu su minėtais pastatais (t. y. be atskiro draudimo sutarties šalių susitarimo) yra draudžiami pastato ribose esantys inžineriniai tinklai bei pastato viduje esantys stacionarūs įrenginiai (pvz. elektros instaliacija, vandentiekio, šildymo sistemos įrenginiai ir kt.).

Pareiškėjas, siekdamas pagrįsti, kad kartu su gyvenamuoju pastatu buvo apdrausta ir įvykio metu sugadinta tvora, nurodė, kad Draudimo sutartimi buvo draudžiamas bankui įkeistas turtas, todėl draudiko atstovas prieš sudarant Draudimo sutartį draudėjai turėjo pasiūlyti tokias Draudimo sutarties sąlygas, pagal kurias draudimo apsauga būtų teikiama visam įkeistam turtui.

Todėl, vertinant aplinkybes dėl Draudimo sutarties sąlygų, kurių pagrindu draudikas atsisakė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią tvorai įvykio metu padarytą žalą, taikymo, taip pat yra reikšminga nustatyti, ar Draudimo sutarties sudarymo veiksmai negalėjo draudėjai ir pareiškėjui suformuoti pagrįsto lūkesčio, jog jiems nuosavybės teise priklausančiam turtui yra teikiama draudimo apsauga.

Draudikas, siekdamas pagrįsti draudimo produktų platintojo tarpininkavimo, sudarant Draudimo sutartį, veiksmų tinkamumą, Lietuvos bankui pateikė Išrašo duomenis. Išrašė nurodyta, kad pareiškėjui ir draudėjai bendrąja nuosavybe priklauso žemės sklypas ir gyvenamasis pastatas, kurio unikalus numeris sutampa su draudimo liudijime nurodyto draudimo objekto unikaliu numeriu.

Išrašė taip pat nurodyta, kad hipotekos sutartimi įkeistas ir apdraustas turtas yra gyvenamasis namas ir žemės sklypas, kuriame yra draudimo objektas. Todėl Lietuvos bankui draudiko pateikti Išrašo duomenys patvirtina draudiko nurodytas aplinkybes, kad draudimo produktų platintojas, vertindamas prieš Draudimo sutarties sudarymą galimą surinkti ikisutartinę informaciją, neturėjo pagrindo spręsti, kad Draudimo sutartimi yra draudžiamas ne visas turtas, kuriam pagal CK 4.171 straipsnio 4 dalies nuostatas turi būti teikiama draudimo apsauga².

Draudikas taip pat Lietuvos bankui pateikė įvykio metu padarytų tvoros sugadinimų nuotraukas ir nuotrauką, kuri, remiantis draudiko pateiktais duomenimis, buvo daryta 2014 metais, t. y. sudarant Draudimo sutartį. Minėtoje (draudiko teigimu, 2014 metais darytoje) nuotraukoje užfiksuotos tvoros vaizdas nėra tapatus po įvykio darytose draudimo vietos nuotraukose užfiksuotos sugadintos tvoros vaizdui.

Todėl, remiantis draudiko pateiktų nuotraukų ir Išrašo duomenimis, nėra pagrindo laikyti pagrįstomis pareiškėjo nurodytų aplinkybių, kad prieš sudarant Draudimo sutartį draudiko atstovas neįvertino visų draudimo rizikos vertinimui reikšmingų aplinkybių ir nepatikrino visų jam prieinamų duomenų, reikšmingų aplinkybėms apie privalomą drausti draudimo objektų apimtį nustatyti.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas taip pat rėmėsi aplinkybėmis, kad draudikas ankstesnio draudžiamąjo įvykio metu pareiškėjui buvo išmokėjęs draudimo išmoką, atlyginančią tvorai padarytą žalą. Pareiškėjo teigimu, tokiais Draudimo sutarties vykdymo veiksmais draudikas patvirtino, kad tvora Draudimo sutartimi buvo apdrausta, draudžiant gyvenamąjį pastatą.

² CK 4.171 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad jeigu hipotekos sandoryje nenustatyta kitaip, įkeičiamas daiktas, išskyrus žemę, turi būti apdraustas.

Draudikas, nesutikdamas su šiomis pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, Lietuvos bankui pateikė pareiškėjo draudikui 2020 m. liepos 1 d. pateikto pranešimo apie 2020 m. birželio 30 d. įvykusį įvykį duomenis. Pareiškėjas draudikui nurodė: „per uždarytą langą skverbėsi lietus, sulietos grindys, palangė, nulaužtas medis užvirto ant stalo, šašlykinės ir tvoros“.

Lietuvos bankui draudiko pateikti įrodymai patvirtina, kad 2020 m. liepos 7 d. pranešimu draudėja buvo informuota apie draudiko išmokamą draudimo išmoką, atlyginančią apdraustam pastatui dėl įvykio padarytą žalą. Todėl, remiantis Lietuvos bankui pateiktais duomenimis, nebūtų pagrindo teigti, kad draudikas dėl 2020 m. birželio 30 d. įvykio buvo išmokėjęs ne tik gyvenamajam pastatui, tačiau ir tvorai šio įvykio metu padarytą žalą.

Pareiškėjas kartu su kreipimusi į Lietuvos banką nepateikė jokių įrodymų, galinčių paneigti draudiko draudėjai adresuoto 2020 m. liepos 7 d. pranešimo duomenimis ir galinčių pagrįsti draudimo išmokos dėl tvoros sugadinimo (užvirtus medžiui) išmokėjimo faktą.

Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai negali patvirtinti, kad draudikas Draudimo sutarties vykdymo veiksmais draudėjai ir pareiškėjui buvo suformavęs lūkestį, jog tvora Draudimo sutartimi yra apdrausta.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas, siekdamas patvirtinti aplinkybes, kad draudikas, įvykus įvykiui, nepagrįstai pritaikė Draudimo sutarties sąlygas tik dėl gyvenamojo pastato draudimo (nurodant, jog stacionariam kiemo statiniui – tvorai – Draudimo sutartimi draudimo apsauga nebuvo teikiama), taip pat pabrėžė, kad, pareiškėjui kreipusis į draudiką dėl draudimo sutarties pagal Būsto draudimo taisyklės Nr. 67 (2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.) (toliau - 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcija) sudarymo, draudikas pateiktame draudimo pasiūlyme nurodė, jog tvora yra apdrausta kartu su gyvenamuoju pastatu.

Draudikas, pateikdamas paaiškinimus dėl draudimo sutarčių pagal 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakciją sudarymo, nurodė, kad pagal draudiko taikomą naują draudimo sutarčių sudarymo praktiką stacionarūs kiemo statiniai yra draudžiami kartu su pagrindiniu draudimo objektu (gyvenamuoju pastatu). Draudikas pabrėžė, kad nėra pagrindo vadovautis aplinkybėmis dėl naujų draudimo sutarčių sudarymo praktikos, vertinant ginčo aplinkybes dėl Taisyklių sąlygų taikymo.

Sutiktina su draudiko nurodytomis aplinkybėmis, kad, nagrinėjant ginčą dėl Taisyklių sąlygų įvykiui taikymo, neturi būti vadovaujama 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcijoje nurodytomis draudimo sutarčių sąlygomis, reikšmingomis pagal šią draudimo taisyklių redakciją draudimo sutarčių sudarymui.

Be to, pažymėtina, kad Taisyklėse ir 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcijoje yra įtvirtintos skirtingos nuostatos dėl galimų draudimo objektų. 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcijoje pateiktame draudimo objekto – pastato – apibrėžime yra nurodyta, kad pastato dalimi taip pat yra ir stacionarūs kiemo statiniai, kuriems draudimo apsauga kartu su pastatu yra teikiama tik iki draudimo sutartyje nurodyto draudimo išmokos limito (t. y. maksimalios draudimo išmokos – draudimo sumos).

Kaip minėta, Taisyklės pastato dalimi pripažįsta tik pastato ribose esančius inžinerinius tinklus bei pastato viduje esančius stacionarius įrenginius, aiškiai nustatant, kad stacionarūs kiemo statiniai yra atskirai nuo pastato draudžiamas draudimo objektas. Todėl aplinkybių dėl 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcijoje nurodytiems draudimo objektams teikiamos draudimo apsaugos apimtį vertinimas, nagrinėjant tarp šalių kilusį ginčą, yra teisiškai nereikšmingas.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes dėl Draudimo sutartyje įtvirtintų draudimo apsaugos apimtį sąlygų ir šių sąlygų įvykiui taikymo, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai pareiškėjui atsisakė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią Draudimo sutartimi neapdraustai tvorai įvykio metu padarytą žalą.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo yra nepagrįstas, todėl atmestinas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisės taikymo ir teisėkūros skyriaus vadovė,
pavarduojanti departamento direktorių

Eglė Lukošienė